

sum, Chaldaeus Astrologum, & Sibarita deliciatum. Sed quia tales fuerunt illæ nations, de earum nomine, qui tales sunt vocantur: & in hoc juxta mecum sentit eruditionis lumen Iosephus Scaliger. Nec quis miretur quod Bero sum hic in partem non vocem, unde tantum instrumenti scriptores hodie habent. Certe (ut semel dicam) acies autoritatis Beroi illius qui circumfertur, ita apud me hebecit, ut nihil aliud, quam tenebrionis, & impostoris alicujus ridiculum commentum, cum eruditissimis nostri seculi hominibus Volaterrano, Vive, Antonio Augustino, Melchiorre Cano, & in primis cum Gaspare Varerio existimem: qui in sua de Bero Censura Romæ impressa, insitum illum de hoc scriptore errorem facile ex lectorum animis evellere potest.

Hæc mea est de Britannorum ortu opinio, sive potius conjectura: in rebus enim tam antiquis conjecturis facilius est persequi, quam certa ratione in alteram partem pronuntiare. Atque hic ortus à Gomero, & è Gallia, quam à Bruto, & Troja gravior, antiquior, & verior videtur. Imo ad veritatem propendere, nostrosque Britanos veram esse Gallorum propaginem, è nomine, situ, religione, moribus, & lingua comprobare posse videor, quibus omnibus antiquissimi Galli, & Britanni quasi communione quadam conjuncti fuerunt. Hoc ut faciam, liceat mihi quæso, cum bona lectoris gratia liberius paulisper expatiari.

Nomen.

*De Pro-
consul.*

*Forcatulus
ex Gal. an-
nal. 1235.*

*Morima-
rusa.*

Situs.

semel orbis cultus, sed regiones, quæ Armeniae montibus (ubi arca post diluvium requievit, & unde genus humanum propagatum) propiores sunt, prius habitatas fuisse satendum est; utpote Asiam minorem, & Græciam prius quam Italianam, Italianam quam Galliam, & Galliam quam Britanniam. Quâ in re suavissima est consideratio, summum conditorem ita regiones coniunctissime, & insulas sparsissime, ut inter nullas tantum interjectum sit intervallum, quin, quæ maxime distat è vicina aliqua conspici possit, & quasi oculis signari. Nec alio consilio hoc factum, nisi ut gentes cum exundarent, cernerent, quo se exonerent; donec orbis terrarum universitas incolis ubique ad conditoris gloriam compleretur. Par igitur est ut credamus Gomeros antiquos, vel ab aliis subsequentibus protrusos, vel multitudinis minuenda causa ejectos, vel ulteriora visendi innato mortalibus studio incensos in hanc insulam sibi proximam quam è continente despiceret poterant, primum transmisisse. Ratio etiam dictat, unamquamque regionem primos incolas potius è vicinis, quam disjunctissimis locis accepisse. Quis non existimet Cyprum è proxima Asia, Cretam & Siciliam ex vicina Græcia, Corsicam, ex vicina Italia, &, ne longius abeam, Zelandiam è proxima Germania, Islandiam è Norwegia primos incolas potius habuisse, quam à remotis Tartariæ vel Mauritania tractibus? Itidem cur non existimemus Britanniam nostram potius à vicinis Gallis, quam vel à Trojanis, Italos, Albanis, & Brutis tanto intervallo semotis, primo fuisse occupatam? Nec aliunde quam è vicina Gallia Britannorum incunabula accersunt scriptores. Britannia pars interior, inquit Cæsar, ab iis incolitur, quos natos in insula ipsi memoria proditum dicunt, maritima pars ab iis qui belli inferendi causa ex Belgio Gallie transferant, qui omnes fere ex nominibus civitatum appellantur, quibus orti ex civitatibus eò pereverunt, & bello illato ibi remanserunt. Fuerunt enim in Britannia sicut & in Gallia Belgæ, Atrebati, Parisi, Cenomanni, &c. Tacitus item, In universum (inquit) estimanti Gallos vicinum Britannie solum occupasse credibile est. Beda etiam inter omnes nostros scriptores veritatis amicus, In primis, inquit, *hæc insula Britones solum, à quibus nomen accepit, incolas habuit, qui de tractu Armoriano, ut fertur, Britanniam adiecti, australes sibi partes illius vendicarunt. Armoricanum tractum vocat ille maritimas Gallæ regiones insula nostræ oppositas. In rem etiam præfensem facere videtur, quod Cæsar memorat suo tempore Divitiacum Gallum, cum magnam partem Galliæ, tum etiam Britannæ imperium obtinuisse; & quod maximum est inter maritimos Galliæ populos ex opposito Britannæ juxta Bononiensem Comitatum * Britanos numeravit Plinius, quique illo antiquior Dionysius Afer his versibus,*

*Tῆς οἵτινοι πυμάτων εὖλοι ταῦτα γλωττῖα νέμονται
Αγχῆ σπλάνων μεραθμάν εὐθύνη Ιβέρων,
Μήκος ἐπ' ἡπείρου περγαμέδρον, ἥπα Βορέων
Ωκεανός ψυχῆς κέχυτοι ὁρῶν εὐθὺς Βεγέλαιοι,
Λευκά πφύλα νέμονται δεσμανέων Γερμανῶν.*

Ad verbum.

* *Hujus videlicet extremum quidem sub angulum degunt
Prope columnas magnaniorum gens Iberum.*

Secun-

*Erasmus
Michaelus
de Re nau-
tica.*

*Eritanni in
Gallia.*

** Britanni
tamen in
nonnullis
Plinii ex-
emplaribus.*

** Europe.*